

Till
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Datum
2026-01-22

Ert diarienummer
LI2025/01991

Diarienummer
KS-2025-00880

Yttrande över Landsbygds- och infrastrukturdepartementet remiss: En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa (SOU 2025:58)

Sammanfattande inställning

Kungsbacka kommun är generellt sett positiv till förslag och förändringar som underlättar att bedriva företag. Kommunen välkomnar att utredningen lyfter jämställdhet som en central utgångspunkt och tydliggör att hästnäringen är starkt kvinnodominerad, särskilt när det gäller småskaligt företagande och ideellt engagemang.

Kommunen instämmer i utredningens bedömning att hästnäringen ska betraktas som en etablerad näring och företagarsektor, och inte enbart som fritids- eller hobbyverksamhet. Kommunen delar också utredningens syn att hästverksamheter i högre grad bör omfattas av ordinarie näringslivsarbete och ges villkor jämförbara med andra småföretag inom de gröna och platsbundna näringarna.

Kommunen instämmer vidare i bedömningen att ett tydligare näringsperspektiv på hästföretagande stärker förutsättningarna för långsiktig utveckling, konkurrenskraft och sysselsättning, särskilt i landsbygds- och tätortsnära områden.

Kommunen menar dock att förslagen rörande finansiering riskerar att ge undanträngningseffekter om riktade stöd till hästnäringen ska prioriteras framför andra verksamheter. Utredningens slutsatser om folkhälsovinster, sociala effekter och samhällsekonomiska nyttor bygger i flera delar på begränsade studier och antaganden och utredaren motiverar inte tillräckligt väl varför hästnäringen ska ges en särställning i förhållande till andra ideellt organiserade fritids- och föreningsformer.

Kommunens inställning i detalj

Kungsbacka kommun välkomnar utredningen och är generellt sett positiv till utredningens utgångspunkter och ansats.

Hästnäringen och företagandet i Kungsbacka skulle kunna gynnas av ökat statligt stöd av den typ som föreslås, men kommunen anser att hästnäringen bör hanteras likt andra näringar och inte ges en särställning.

För hästnäringen torde det viktiga vara att skapa ett tydligare, mer förutsägbart och rättvist sätt att möta en etablerad näring inom ramen för befintliga styr- och tillsynsprocesser samt inom ramen för det stödjande arbete som kommunen redan bedriver, såsom rådgivning, deltagande i nätverk eller ekonomiskt stöd i form av bidrag.

2.9.1 Statistik för hästnäringen behöver utvecklas

Kommunen instämmer i utredningens bedömning att det i dag finns betydande brister i statistik och kunskapsunderlag om hästnäringen, vilket försvårar såväl nationell som kommunal planering och uppföljning.

Kommunen delar bedömningen att det finns behov av att ta fram ändamålsenliga system och relevanta parametrar, såsom antal hästar, antal anläggningar med häst samt produktions- och lönsamhetsmått, för att regelbundet kunna följa utvecklingen av hästföretagandet och hästnäringen i Sverige.

Kommunen instämmer samtidigt i att förbättrad statistik är ett nödvändigt men inte tillräckligt verktyg, och att statistik behöver kombineras med andra utvecklings- och stödjande åtgärder.

3.18.3 Potential för ännu fler kvinnliga hästföretagare

Kommunen instämmer i bedömningen att en satsning på hästnäringen skulle kunna bidra till att stärka kvinnor som företagare eftersom fler kvinnor är aktiva inom hästnäringen. Utredningens ansats att förslagen ska bidra till en ökad jämställdhet brister dock. Jämställdhet nämns i huvudsak i beskrivande sammanhang och omsätts endast i begränsad utsträckning i analyser av hur förslagen kan påverka kvinnor och män i praktiken. Det saknas i flera delar en fördjupad analys av risken för att generella näringspolitiska åtgärder kan få olika konsekvenser för kvinnligt respektive manligt företagande.

Kommunen ser ett värde i förslag som syftar till ökad professionalisering inom hästnäringen, bland annat genom stärkt affärsmässighet, bättre kostnadstäckning och långsiktigt hållbart företagande. Samtidigt bedöms utformningen och genomförandet av sådana reformer vara avgörande för vilka aktörer som i praktiken kan ta del av dem. Om krav på investeringar, dokumentation och administrativa resurser blir omfattande finns en risk att större eller mer kapitalstarka verksamheter gynnas i högre grad, medan småskaliga företag – som ofta är kvinnodrivna – kan få svårare att ta del av stöd och bidrag. För att reformerna ska få avsedd effekt även ur ett jämställdhetsperspektiv behöver detta beaktas i utformningen av insatserna.

Vidare kan kommunen konstatera att utredningen saknar riktade åtgärder för att säkerställa likvärdig tillgång till kapital, finansiering och företagsstöd för kvinnodominerade hästföretag. Huruvida jämställdheten påverkas positivt av förslagen är därmed i hög grad beroende av hur generella stöd- och styrsystem utformas och tillämpas.

Jämställdhetsperspektivet är också i begränsad grad kopplat till konkreta och uppföljningsbara åtgärder. För att utredningens förslag ska bidra till ökad jämställdhet i praktiken anser kommunen därför att det fortsatta arbetet bör säkerställa att konsekvenser för jämställdheten analyseras tydligare och följs upp systematiskt.

3.10 Regler, administration och kontroll

Kommunen instämmer i utredningens bedömning att kommunerna har en viktig roll i att skapa likvärdiga förutsättningar för hästföretagare genom samordnat näringslivsarbete, intern kunskapshöjning och strukturerad dialog med företagare.

Kommunen delar bedömningen att hästföretag bör inkluderas i kommunens målgrupp för företagsservice, samt att bemötande och dialog bör utgå från ett företagarperspektiv snarare än ett fritids- eller hobbyperspektiv.

Kommunen instämmer även i bedömningen att hästföretag i större utsträckning bör inkluderas i näringslivsnätverk, rådgivning och utvecklingsinsatser på motsvarande sätt som andra företag inom de areella näringarna.

3.19.4 Bygglov och strandskydd – likställ förutsättningarna för hästverksamheter med andra areella näringar

Kungsbacka kommun instämmer i utredningens bedömning att förutsättningarna för hästverksamheter inom ramen för bygglovs- och strandskyddsregler bör likställas med andra areella näringar.

Kommunen delar bedömningen att nuvarande regelverk och rättspraxis skapar otydlighet, särskilt i frågor som rör gränsdragningen mellan hästhållning som näringsverksamhet respektive fritidsverksamhet.

Kommunen instämmer också i utredningens förslag att bestämmelserna om bygglov och strandskydd bör justeras så att även hästhållning uttryckligen räknas upp när areella näringar preciseras. Ett sådant förtydligande bedöms kunna bidra till ökad rättssäkerhet och mer förutsägbara bedömningar.

Kommunen delar även uppfattningen att det finns behov av tydligare vägledning kring vilka parametrar som ska ligga till grund för bedömningen av när en verksamhet ska betraktas som en hästgård, exempelvis avseende markanvändning, antal hästar, byggnadens koppling till verksamheten samt verksamhetens långsiktiga bärkraft.

Avsnitten:

5.8.2 Ökad offentlig finansiering och lokal samverkan för att använda hästen som en resurs för samhället

5.8.7 Tillse att det finns ett riktat statligt stöd för föreningar med hästverksamhet för barn och unga utanför idrottsrörelsen

5.8.9 Inför ett särskilt statligt stöd för drift av anläggningar för ridskolor

Kungsbacka kommun instämmer inte i bedömningen att det behövs ett riktat statligt stöd till föreningar med hästverksamhet eller till anläggningar där sådan verksamhet bedrivs.

Kungsbacka kommun menar att utredaren inte analyserar risken för att ökade riktade stöd till en specifik verksamhet kan leda till undanträngning av resurser från andra barn- och ungdomsverksamheter. Kommunen menar att offentliga medel i första hand bör användas till verksamheter som når breda grupper, snarare än att skapa sårbara lösningar för enskilda fritidsområden.

Det saknas även en tillräcklig analys av varför hästverksamhet ska särbehandlas i förhållande till andra ideellt organiserade fritids- och föreningsformer. Kommunen menar att all form av idrott- och föreningsverksamhet är gynnsam för utveckling av exempelvis folkhälsa och inkludering. En ordning

där staten inför särskilda driftstöd till ridskolor riskerar att underminera principen om likvärdighet mellan olika verksamheter inom civilsamhället och idrottsrörelsen.

Kommunen anser att utredningens rörande folkhälsoeffekter vilar på bristfälliga vetenskapliga argument. Centrala resonemang i utredningen om folkhälsovinster, social inkludering och samhällsekonomiska effekter bygger i flera fall på begränsade studier eller antaganden som inte är tillräckligt empiriskt belagda, vilket gör det svårt att bedöma proportionalitet och kostnadseffektivitet i de föreslagna offentliga åtagandena.

Det offentliga stödsystemet bör i första hand bygga på generella, konkurrensneutrala stödformer snarare än branschspecifika subventioner. En sådan ordning minskar risken för snedvriden konkurrens och överkompensation.

6.6 Förslagens påverkan på kommuner och regioner

Kommunen menar avslutningsvis att utredningen utgör ett bra underlag för att hantera frågor kring välvägd villkor, förbättrad samordning och ett långsiktigt perspektiv på hästnäringens utvecklingsmöjligheter.

Kommunen instämmer dock inte i bedömningen att förslagen inte skulle påverka den kommunala självstyrelsen. Utredaren nämner ett flertal åtgärder och förslag som skulle påverka den kommunala självstyrelsen negativt, däribland ett större ansvar för infrastruktur till och från ridanläggningar, samt begränsningar i kommunens bestämmanderätt över föreningsbidrag. Det skulle också påverka kommunerna i allra högsta grad om förslag läggs fram som innebär att kommunerna skulle behöva ta ett större ansvar för att utjämna skillnader mellan olika idrotter, till exempel genom att tillämpa ett nolltaxesystem för anläggningar så som utredaren föreslår.

Kungsbacka kommun

Lisa Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Patrik Johansson
Kommunsekreterare